

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกของ อสม.

ตำบลทุ่งไชย อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

บรรพต จิตโชติ , เอกภพ คำวัน

บทคัดย่อ

การวิจัยภาคตัดขวาง (A Cross-sectional analytics study) นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลทุ่งไชย อำเภอ อุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 105 คน เก็บข้อมูลในระหว่าง วันที่ 1 พฤษภาคม - 30 มิถุนายน 2564 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ การรับรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก และพฤติกรรมการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก ด้วยสัมประสิทธิ์สหพันธ์ของเพียร์สัน กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 77.1 อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 40 - 50 ปี ร้อยละ 39 มีระดับการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ร้อยละ 70.5 มีอาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ร้อยละ 89.5 ไม่มีตำแหน่งอื่นๆในหมู่บ้าน ร้อยละ 75.2 และมีระยะเวลาเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 10-15 ปี ร้อยละ 31.5 1) ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีความรู้ต่ำสุดคือ เข้าใจว่าการพ่นสารเคมีเพื่อกำจัดยุงลาย เป็นวิธีที่ได้ผล และคุ้มค่า ที่สุด เมื่อเปรียบเทียบระหว่างลักษณะทางประชากรกับความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน 2) การรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก อยู่ในระดับสูง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน บางคนยังขาดการรับรู้ว่าเป็นบุคคลที่สามารถควบคุมโรคไข้เลือดออกได้ เมื่อเปรียบเทียบลักษณะประชากรด้านอายุกับการการรับรู้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 3) พฤติกรรมการปฏิบัติป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับสูง และมีข้อที่ได้คะแนนการปฏิบัติที่ต่ำสุด คือ การให้ความรู้เรื่องไข้เลือดออกในชุมชน และเมื่อเปรียบเทียบลักษณะทางประชากรด้านเพศกับพฤติกรรมการดำเนินการควบคุมและ ป้องกันโรคมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 4) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกลุ่มประชากร ความรู้ การรับรู้กับพฤติกรรมการปฏิบัติในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก พบว่าการรับรู้ความรุนแรงความเสี่ยงของโรคไข้เลือดออกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้ ควรส่งเสริมพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในด้านความรู้ การรับรู้ และพฤติกรรมการดำเนินงานควบคุมโรคไข้เลือดออกในบางข้อเพื่อให้สามารถในการควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์,อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน, ไข้เลือดออก